

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1-70 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Поодинокое число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирнеш ми очи і душу ми вирнеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровского (Хорунщини). Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє.—

Рекламації неопечатані в вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

До чого змагає т. зв. всеславянський рух?

(Δ) Паломництво славянофільської трійки: д-ра Крамаржа, д-ра Грїбара і д-ра Глєбовіцкогo до Петербурга і до Варшави виявило всю німчємність єї починів і змагань в цілій наготї Братанє єєї трійки з найпоганїйшими чорносотєнними живлами, котрі гноблять не лише українсько-руський і польський нарід і спинають культурний і національний розвиток тих народів, але й посеред московского народу намагають ся удержати чиновничо-вспятну систему, вкрило соромом єї заходи перед цілим сьвітом. Навіть многі всеполяки (очевидно окрім упоєного всеславянським одушевленєм всепольского Slowa і єго відєньского дописувателя Новіцкогo) відрікають ся тепер сих змагань і частина їх закладає проти єєго votum separatum. Ми вже давнїше зазначили, що Словінці і Хорвати не прилучують ся до єєго т. зв. всеславянського братаня, котре з одного боку відносить ся байдужо до зневолюваня українського і польского народу в Росії, замиканя народних шкіл, розвязуваня просьвітних товариств, гнобленя літературного і наукового руху, а з другого боку має на цілі спинюване національно-культурного розвитку австрійских Русинів з підмогою москвичів. Зовсім зрозуміло, що й весь укр. - руский нарід, котрому на приготований зїзд в Празї признано побіч москвофільского представника одного відпоручника і то в російській секції, значить з заперечєнем єго національної самостійности і окремішности, не приложить рук до єєї поганої роботи і не мати єє в тїм ніякої участі.

Тимто ціле єє т. зв. всеславянське змаганє поставленє на основах старого панславїзму, благодотвірительних обществ і комітетів, розплине єє як миляна банька. Нема сумнїву, що оно зладженє в Росії передовсїм використовує Поляків до здержуваня національно-культурного розвитку українсько-руского народу в Росії і в Австрії і тому то з такою готовоєтю до сих змагань подали єєбі руки всеполяки і наші москвичі.

Заслугує уваги тут голос кїївської «Ради» т. з.

«Польско-російска угода і її наслідки для українства», котре в головній основі наведемо.

«Що «славянське братанє» в Петербурзі тісно звязанє з ідеєю коалїції всіх ворогів українства в Росії і Австрії, доказом єєго служить та кампанія, що мов по даному оклику, розпочалась про-

ти українства по всіх майже націоналістичних російских і польских виданях. Коли можна говорити про якусь польско-російську угоду й взаїмне порозумїне, то власне на сїй точці боротьби з національно-демократичним українським рухом зїйшлись в думках і поглядах представники польської і рускої реакції й шовїнізму».

Дальше вказує статя на зріст національної сьвідомости серед руского населєня в Галичинї, що злякало польских загорїльців і загнало їх до союзу з москвичами і пише дальше:

«Попереду Поляки завязують з москвофільством тісний союз, заснований, розумїть ся, не на бажанї, щоби Галичина стала московским закутком, а в надїї, що москвофільство, протєгованє польскою властїю, ослабить і єнесилить українство; далї йдуть проби порозумїти ся з реакційною частиною російского громадянства; аджеж Поляки добре розумїють, що Галичина є тільки передовим форпостом українства, сильним власне своєю моральною звязю з українським рухом в Росії. «Славянські дні» дали до того слүшну нагоду. Приїзд Глєбовіцкогo скріпив польско-москвофільський союз санкцією з боку російского панславїзму, а російска печать навіть «христїянсько-їдеалїстичного» напрямку як «Москов. Ежендїльник», гостинно відкрила ще ранїше свої стовиці для інсинуацій проти українства польским націоналістам і їх російским прихвостням».

«Яскравим зразком таких інсинуацій є статя краківского профєсора М. Здєховского, завязаного ворога українства, автора на стїлькїж претенсійної як і дурної книжки «Психольогія Славян» (там, між иншим, єєй учений муж доводить, ніби поезія Шевченка не має жадного гуманїтарного, виховуючого значїня!) Статя єє, писана з нагоди убийства Потоцкого, являєть ся повторєнем недавного доносу д. Погодїна на українство, як на «революційно-терористичний націоналізм», однаково небезпечний як для польської культури і стану posiadania, так і для російської держави. З огляду на єю небезпеку, д. Здєховский закликає Росїян до згоди й зближеня з Поляками на ґрунті боротьби з «спільним» ворогом — українством, випрохуючи для Польщі цїною запомоги москвофільству в Галичинї — Холмщину й Сїдлєчину. Статя єє характерна не тільки слїпою злобою до єєго українского, але й навмисним перекручуванєм фактів».

«Але не тільки для польских націоналістів здаєть ся таким страшним і небезпечним українство. В однаковій мїрі з Поляками подїляють єї страхи й націоналісти російскї. І для них українство являєть ся страшно, проти котрої слїд єднати ся навіть з таким непевним і нещирим спїльником, як Поляки. «Новое Времє», котре трохи не найбільша з усіх петербурских газет, присьвячує уваги й рекламує «Славянське братанє» й поль-

ско-російську угоду на ґрунті панславїзму, не дуже то довіряє Полякам, і доказ їхньої нещирости й неконсеквєнтности в переслїдованю українства бачить навіть у виступі австрійского міністра Бінерта, котрий у відповідь москвофільским послам заявив у парламентї, що він не бачить російского населєня в Галичинї, окрім кільтох тисяч роскольників—липованів. «І все те, гірко докорює «Нов. Вр.», сказано в супереч кільком промовам посла Маркова на російській мові в парламентї і в супереч тисячам петицій від галицко-руских громад і віч з домаганєм завести російську літературну мову до галицких шкіл». Вину за єю заяву «Нов. Вр.» складає на польське коло у Відні і умовою російско-польської згоди ставить, щоби Поляки «рїшуче зрєкли ся уєякої піддержки сепаратистичних течїй серед білорусів і особливо серед Українців у Росії і в Галичинї».

«Коли «Новое Времє» веде з Поляками дипломатїю, то наш домашній приятель з «Кїєвлянина» д. Т. Ф., не в силах стрїмати своєї радости з приводу союзу Поляків з москвофілами і поспїшає з триумфом оповїстити про «Крах української идеи въ Зарубежной Руси». В польском натиску на Українців він вбачає ні більше ні менше як «внутрішню нестїйність українства і все більш розповсюджену нехїть славянського сьвіта до українских сепаратистів», — певно розумїючи під останнім союз західно-славянської націоналістичної буржуазії з польскими й російскими націоналістами».

«І так ми бачимо, що проти українства насувають ся з усіх кінців хмари: націоналістично-реакційні елементи російского й польского громадянства, підтримані західно-славянською й російскою ліберальною буржуазією, складають коалїцію під маскою «всеславянської спїлки». Сполучаючись формально ніби для боротьби з германїзмом, спїлка єє головним чином звертає ся проти українского руху, котрий, як не без підстави заявляє «Нов. Вр.», являєть ся «головною перешкодою для польско-російского зближеня». Коалїція єє грозить нам серйозною небезпєкою. Розвязуючи цїлком руки польскому натиску на галицку Україну, вона обїцає цїлий ряд перешкод нашому національному рухови в Росії. Статимуть ся всякі перепони націоналізації школи на Вкраїні, наші культурні заходи зазнаватимуть всіляких утисків, в прєсї вестиметь ся постійна кампанія проти українства, яко проти руху, що ніби шкодить інтересам і держави, і славянства, і культури, — одним словом, буде використано весь запас «законних» способів «їдейної» боротьби, котру вже заповїли нам тутешні російскї націоналісти з землячків. Нас жде довге і тяжке змаганє, в котрому ми стоятимемо зовсім самїтно, не маючи ніяких спїльників; ми бачимо на прикладї Мілюкова, чого можна сподіватись від лібералів, а всі лїві ніколи не грїшили

надмірними симпатіями до українського національного відродження, вважаючи его за буржуазно-націоналістичну вигадку. Українське громадянство мусить знайти в собі самому ту відпорну силу, котра потрібна, щоб оборонитись від усіх ворожих наскоків; воно повинно прийнятись почутєм національної солідарности, повинно розвинути широко внутрішню органічну роботу, щоб придбати той запас культурних засобів, без котрих не можлива ніяка політична боротьба. На першому плані мусить стати праця над розвитком громадської і національної свідомости в народних масах і інтензивна культурно-просвітна робота. Те, що вдасться нам завоювати в справі поширення національної свідомости в народних масах і кругах інтелігенції, не зломлять ніякі ворожі заходи. Інституції можна позакривати, часописи і видання заборонювати, але свідомости, яка глибоко вкорінилась в поняттях громадянства, не вдасться знищити ніяким утискам і заборонам: вона знайде в собі внутрішню силу перебути лихолітя і розвиватись в самих скрутних умовах. Наша стара випробована зброя — живе народне слово — зістаєся при нас, і тільки від нашої свідомости й енергії залежить, щоб ужити його в новій боротьбі за нашу духовну самобутність:

Вирядім ми слово до походу,
Не в степи куманські безконечні,
А в таємні глибини сердечні,
Де кують будущину народу.

Але й наше слово розбудить при-
спане завзяте в народі і викреше з гру-
дий той вогонь, котрий не вдаєся зага-
сити ніяким ворожим заходам!

До сих слів кїївської „Ради“ додамо
лише, що ми все дораджували передовсім
дбати про освідомлюванє національне
широких верств народних з підмогою
науки і освіти, коли тимчасом молоді
корманічі українства ганяли ся за
всесвітними ідеями а не подбали про
міцні підвалини, на яких би треба опер-
ти народну будівлю. Добре, що хоч піз-
но побачили, що розповсюдженє націо-
нальної свідомости в народних масах
може забезпечити розвиток укр.-рус. на-
родности.

Отак і в Галичині консолідаціями з
москвофілами лише замрачувано в ши-
роких веретвах народних національну
свідомість і вишлекано сї кадри москвичів,
що сего дня подають свої руки до
спинюваня розвитку Русинів в Австрії.

Політичний огляд.

Заграниця.

Зустріч короля Едварда
з царем в Ревлю є невичерпаною
темою для дневникарства для всяких мо-
мливих комбінацій політичних. Велику
цікавість викликав бенкет, на котрім о-
бидва монархи виголосили тоасти, яких
однак спершу не подано до прилюдної
відомости. Тепер уже оповіщено основу
тих промов. Цар виголосив отсю промо-
ву: „З чувством найглибшого вдоволення
і радости витаю В. і Ї королівску Ве-
личність на російських водах з вірою в
се, що сей зїзд наново скріпить звязи,
які лучать наші дома і доведе до най-
ліпших наслідків, зближить тісно наші
краї, а разом зробить прислугу для у-
держаня загального мира. Протягом о-
станних літ управильнено нашими прави-
тельствами вдоволяючим способом ріжні
справи важні як для Росії, так і для
Англії. Я певний, що В. кор. Величність

так само високо цїнить вартість тих у-
мов, як я, бо хоч они мають обмежені
ціли, можуть лише причинити ся до того,
щоби скріпили ся між нашими краями
обопільна добра воля і довіра. Вношу
проте здоровлє В. і Ї кор. Величности
і гаразд корол. родини і англійского на-
роду“.

Король Едвард відповів подякою за
сей тоасти а дальше промовив: „Найшов
я в тім наймильші згадки привітів, які
стрітили мене при нагоді моїх давнійших
відвідин в Росії з боку Вашого досто-
яного діда і батька. Я щиро вдячний, що
маю нагоду бути разом з В. царскою
Величністю. Пишу ся з цілого серця на
кожде слово В. Величности, що відносять
ся до недавно нашими вправительствами
заключених умов. Думаю, що они при-
чинять ся до того, щоби звязи, які лу-
чать народи обидвох держав, ще тісній-
ше були злучені і я певний, що они при-
чинять ся до вдоволяючого приятельско-
го управильненя інших, важних питань.
Я переконаний, що не тільки будуть
служити до зближеня наших держав, але
також до удержаня світового мира. Спо-
діваю ся, що після того зїзду небавом
лучить ся нагода зустрічи з В. царскою
Величністю“. Відтак виїс здоровлє царя,
цариці і царської родини та на гаразд і
щастє держави.

Російське дневникарство витає дуже
сердешно приїзд короля Едварда. „Новое
Время“ називає сей зїзд новою поручкою
мира і радісним святком народів, „Рѣчь“
називає се важним кроком вперед на до-
розі англо-російского зєдиненя на мир-
них основах а „Русь“ добачає в тім зїзді
скріпленє славянства і сподіває ся ціл-
ковитого англо-російского зєдиненя.
„Биржев. Вѣдомости“ довідують ся, що
першим вислідом сего зїзду монархів в
Ревлю є будова англійської
зелізницї, з Кушки через
Герат до індійської границї,
на котру вже згодило ся російське пра-
вительство.

З Лондону знов звіщають, що ца-
риця-вдова, сестра англійської королеві
Олександри, а колишня данська княжна
Дагмара, котра ще від матери на-
слідчала завзяте ворогованє, вважає сво-
єю заслугою зїзд в Ревлю. В дійности
она є ще більше як король Едвард, ду-
шею веденої тепер політики обсачуваня
Німеччини. Тепер бажає она додати ще
певнійшої підпори сій політиці пригото-
вленими заручинами свого у-
любленого сина в. кн. Михай-
ла з англійскою принцесою Вікторією
Патрикїєю, а ті заручини мають бути в
Ревлю оповіщені.

На кораблі „Съверная Звѣзда“ роз-
мовляв король Едвард довгий час
з міністром-президентом Століпином,
а міністер загранич. справ Ізвольскій
відбув цілогодичну нараду з англійским
молодшим секретарем державним Гардін-
ге на кораблі „Алмаз“.

Про вислід пруских виборів
соймових пише Köln. Volks-Ztg:
„Поворот консерватистів в давній майже
силі, доволі значне скріпленє цен-
тра, імовірно також Поляків, значне
ослабленє націонал-лібер-
алів і вольнодумців, менше
троха вільноконсерватистів, котрі наостан-
ку відвернули ся від „культурного бльо-
ку“, наостанку вхід шістьох соціялістів
до пруского „триклясового“ сойму, отсе
вислід, який можна добачити при крутій-
ствах посередних виборів.“

Положенє в Персії стало
справді неможливим. В останних часах
насіли звідтам вельми тривожні вісти.
Шах покликав до себе кн. Джелаяль ед
Данлег і брата посла в Берліні Аля ед
Давлег і інших високих достойників до
Багпні і велів їх увязнити. Мимо за-

стороги духовенства і парламенту увя-
знених не визволено. Шах відняв урядо-
ване начальникови міста Тегерану і об-
садив его своїм двірским урядником. Поки
що повага парламенту удержує ще спокій
в нараді. Між увязненими находить ся
також кн. Ціль ес Султан, котрий імові-
рно був корманічом заговору, але парла-
мент не мав в тім ніякої участи. Шах
розповсюдив в цілім місті оповіщенє, в
котрім запевняє про вірність записяже-
ній ним конституції, а увязненя оправдує
конечністю удержаня ладу і спокою. На-
селенє приняло прихильно се оповіщенє.
З Петербурга звіщають, що Турки пі-
сля обдуманого плану обсаджують
провінцію Асербейджан, на
захід від Урмії. За курдами поступають
правильні турецькі війська, в Кехлюрі за-
няли перські державні саліни і переступи-
ки цілу турецьку війскову лінію погранич-
ну Ерзерум-Баярет.

Промова пос. Н. Василька

виголошена при бюджетовій розправі в
держ. раді дня 26. мая 1908.

(Дальше).

І сей поганий руский клуб, чи то
наш орган, офіціальний орган національ-
них демократів „Діло“, ось як пише про
нового намісника з нагоди его промови,
яку він, обнимаючи свій уряд, сказав до
урядників. Намісник, ідучи тоді — але
мабуть лише тоді — за прикладом свого
шефа, міністра внутрішних справ, сказав
щось про рівномірне береженє законів
без огляду на сторонництво, народність і
віру, а „Діло“ написало: „Від нині ли-
шим минувшиєм намісника, котра як ска-
зано, з руского становища була би дуже
цікава, а на будуче глядім лише на те,
що від нині буде робити!“

Так роблять, мої панове, не анархі-
сти, не ворохобники; так роблять люди,
що безнастанно з усіх сил дбають о те,
яким би способом сей віз назад пхнути
на шлях, щоби таки раз можна їхати
просто як слід.

(Ту бесідник говорить ширше про
переслідуванє „Січий“ за давного і тепе-
рішного намісника).

Внесеня, над котрими тут раджено
в остатних днях, показують, що мої то-
вариші все ще за перше своє домаганє
уважають законну адміністрацію краю.
Ви бачили, мої панове, на безчисленних
прикладках, що в Галичині таки певно
цілком инакше мають ся річи, як у всіх
інших краях. Чейже неможлива річ при-
пускати, щоби таку тьму всіляких випад-
ків з усіми подробицями — а кождий з
них виглядає наче який роман — виду-
мала і уложила ціла українська органі-
зация. Чейже мені признасте, що украї-
нська організація має щось ліпшого до
роботи, як накопичувати тутки таку
тьму неправдивого материялу. Врешті не-
ма що о тім багато говорити, бо те, що
було правдою перед кількома місяцями,
що заступник голови польского кола при
парламентарних виборах признав за пра-
вду, що п. Гломбінський перед смертю
намісника Потоцкого признавав, те все,
мої панове, не може тепер нараз бути
неправдою для того, бо нема вже в жи-
вих гр. Потоцкого! (Сьміх. Притакуваня).

І бачите, мої панове — говорю до
п. п. з польского кола, — ся дебата таки
скінчила ся Вашою побідою і ніколи та-
ка дебата не може скінчити ся Вашою
побідою, хоч би Ви й всі голоси сєї па-
лати мали против нас, — з тої простої
причини, бо нас тутки взагалі не можна
вже побіджати. Які лише права можливо
є мати, всього того ми не маємо. Але

Ви, мої панове, Ви маєте дещо до страчення і тратите при кожній дебаті на дрібчці: тратите свою славу в Європі, свою славу у світі, свою славу в історії! (Живі притакування і оплески). Таж і ся дебата, хоч як ми на око побіджені, хоч кілька голосів звалило ся на нас, хоч як п. міністер внутрішніх справ разом з Вами старав ся Русинів показати тутки чимсь, на що нема потреби зважати, — ся дебата скінчила ся таки не Вашою побідою. Все, що читало ся, що тут говорило ся, все те не приносить Вам слави, а наряд з такою історією, з такою штукою і літературою, з усіми своїми визвольними борбами, не повинен показувати себе тираном другого народу (Притакування. — П. гр. Дзедушицкий: »В чім же та тиранія?« — П. др. Трильовский: »Читайте протоколи!«)

Мої панове! Мушу ще відповісти на декотрі голоси, що відозвали ся тут в остатній дебаті.

П. заступник голови польського кола Стапінський зажартував собі, що неслухно називають нині польське коло сторонництвом шляхти, хоч якраз в рускім клубі заступник голови, ніби то я, є руским шляхтичем, котрий від польських шляхтичів ніби то тим різнить ся, що польський шляхтич гр. Дзедушицкий є граф і як всім умом так і всім иншим далеко більшу дає поруку своєму сторонництву, ніж я єму. Отже я гадаю, що ми вже виресли з того, щоби прикладати вагу до титулів графських чи інших. Гадаю, що не о те розходиться ся, чи шляхтич так чує як народ, котрого він є заступником, чи ні. І я могу спокійно піти в конкуренцію з ексц. гр. Дзедушицьким. Десять літ беру участь в політичній життю, а перед тим шість літ був я діяльний в моїй громаді і в моїм повіті. І я рад би, щоби голова польського людового сторонництва перейхав ся зі мною по моїм виборчим округі та побачив, що той маленький руский шляхтич таки щось зробив для тих селян; бо думаю, що ледво чи кого другого виборці так носять на руках як мене; та й без нічийї помочи здобув я 7.000 кількасот голосів против триста і кілька голосів, котрі дістав мій противник.

З иншої сторони зробив мені п. Глібовицкий докір, що і я перед 8 роками належав до старорусинів. Не перечу сього. (П. Марков: Не можлива еволюція!) І зараз Вам се поясню. Було то в часах, коли старорусини являли ся ще такими, як на початку сього року, коли ми разом з ними сиділи в однім клубі. Москалів тогді не було. Аж як прийшла хвиля, коли мій ніс, а я маю добрий ніс — зміркував, що тут є щось московського, тоді я забрав ся відти; сього не перечу. (Сьміх).

(Конець буде).

Просимо відновити передплату.

Новинки.

— Календар. В неділю: руско-кат.: *Состшествіє св. Духа*; римо-кат.: Сьвятої Тройці. — В понеділок: руско-кат.: *Пом. Пр. Тройці*; римо-кат.: Вити і Модеста. — Ві второк: руско-кат.: *Лукіліяна м.*; римо-кат.: *Фланицька Р.*

— Ексц. Епископ Константин Чехович повернув до Перемишля, покінчивши візитацію деканату дукляньського.

— Вчерашній ювілейний похід у Відни був величавою небувалою маніфестацією для нашого монарха. Погода була чудна, а підчас

другої половини походу, хоч хмар не було, показала ся на небі дуга, що загально прийнято за добру ворожбу. Цісар весь час походу від 10. год. рано до 1¼ по пол. стоячи приглядав ся з павільону походу і безнастанно дякував за чобитності поодиноких груп в їх рідній мові. Перед походом президент комітету др. Кльонберґ промовив до цісаря отсими словами: »Торжественний похід, який представляє в живім образі преславу історію дому В. Ц. Милости і веде представителів народів Австрії, котрі своєю вірністю і почесністю хочуть проявити радість, має по нашім бажанню бути найуклінівнішою заявою чобитності, яку Австрія В. Ц. Милости в сім році може зложити. Ся чобитність найпокаже В. Ц. Милости і всему сьвітоти, з якою иовного запалу любовію звертає ся Австрія до свого високого цісарского дому. Най В. Ц. Милости принесе радість і славу, а нашо́му любому, вірному і величавому місту почессть. Прошу В. Ц. Милість, аби я міг дати знак до переходу торжественного походу«. На приказ цісаря і на знак майстра церемонії похід, якого чоло було недалеко цісарского павільона, рушив. Наперед йшло 18 груп історичних, з історії Австрії і Габсбургского дому. Сі групи представляли: торжественний вїзд цісаря Рудольфа з воєнною дружиною, виправу віденьських міщан на якийсь замок за ціс. Альбрехта I, часи Рудольфа IV, облоги Відня, армію Радецкого ітд. Другу частину походу творило віденьске міщанство з цехами ремісничими. Трета часть походу була найцікавіша. На ню зложило ся 22 груп зі всіх коронних країв. Вперед йшла чеська група (300 осіб, 20 коней, 2 вози), представляюча весіле, дожинки, лісових робітників ітд.; група з Дальмації творила етнографічну виставу строїв цілого краю; галицька група звертала на себе увагу барвними строями, а передовсім Гуцули; долішно-австрійська група складала ся з представителів країн альпейських, баварского і франконьского походження; група з Гор. Австрії представляла поворот з двірських ловів і весіле; краківська група (800 осіб, 100 коней і 10 возів) творила мазурске весіле; сольвогородська група представляла історичний образ з 1848 року. Потім йшли групи: з Каринтії, Країни, Шлезка, Буковини, Моравії, Істриї і Триесту, а на кінці тирольська група зложена з 720 осіб. В поході удержувано надзвичайний порядок. Перед цісарским павільоном групи вносили оклики в честь монарха, на що цісар відсалютував.

Трибуни стояли на просторі 10 кілометрів дороги, але з причини високих цін на трибунах було необсаджено около 45.000 місць. Ратункова станція записала вчера около 500 випадків занедужаня, переважно омліня.

— Руске тов-о академічне в Америці. На днях завязало ся в Новім Йорку товариство »Кружок українських академиків в Америці«. Цілею товариства є подавати собі взаїмно матеріяльну і моральну поміч в кінчено студій на американських університетах, згуртувати усі інтелегентні сили на землі американській до спільної акції над просьвітним і економічним розвитком нашого народу на чужині та взагалі подавати усякі інформації в краввих органах і часописях про стан, відносини і життя наших виселенців. — *Е. Теодорович*, гол. *Г. Бойко*, секр.

— Вступні іспити до учит. семінарій. На підставі розпорядження властей шкільних відбувають ся в семінаріях учительських іспити вступні на рік I з кінцем червця, або в перших днях липця а на курсе приготавляючий з кінцем серпня. Пригадуємо се розпоряджене, бож звичайно зголошувєть так велике число кандидатів перед вакаціями, що заповнюють число, а по вакаціях зголосивті ся не находять приміщення. Ученики з VII. класою виділовою з добрим поступом можуть приступати до іспиту на рік I. Пожадане було би, щоби ученики шкільні середних зголошувались в більшім числі до семінарій учительських, чим оно було дотепер.

— Іспит зрілості в рускій гімназії в Коломиї відбув ся в днях 5—12. червця під проводом делегата Ради шкільної краввої, д-ра

Кирила Студиньского. До іспиту зголосило ся 43 учеників публичних і 5 екстерністів. Не допущено до іспиту 4 учеників публичних. З відзначенем зложило 6 абітуривтітів, одноголосно 27, більшостію голосів 11. Іспит зрілості з відзначенем зложили: Дутчак Яків, Лабіій Анатоль, Палатинський Володимир, Пігуляк Ізидор, Сьміх Михайло і Шепарович Іван Евстахий. Іспит зрілості одноголосно зложили: Антоневич Юліян, Берлад Михайло, Герула Василь, Гарбачевский Льонгін Володимир, Гавдуник Григорій, Камінський Роман, Кашовский Жигмонт, Клоевич Денис, Кузик Стефан, Микитка Мирослав, Мисевич Йосиф, Николаичук Никола, Олексій Євген, Целеньский Зиновій Михайло, Петровский Александр Іван, Кушлик Євген Маріян, Пігуляк Корніло, Потаковский Володимир, Продан Іван, Райд Віктор Евстахий, Решитилович Зиновій Ярослав, Романовский Іван, Росткович Стефан Роман, Хомин Никола, Яківчик Онуфрій, Навроцкий Михайло (екст.) і Хитренький Григорій (екст.) Сьвідоцтво зрілості одержали: Барнич Петро Володимир, Букшованій Осип Петро, Весоловский Василь, Колцуняк Гнат, Маковіччук Василь, Марусин Никола, Олексин Андрій, Яськевич Александр, Дрогомирецький Никола (екст.), Лукач Василь (екст.) і Поліщук Василь (екст.).

— В учительській семінарії в Самборі відбув ся іспит зрілості екстерністів і екстерністок від 17. мая до 12. червця під проводом правит. радника Ол. Барвіньского. До іспиту зголосило ся 8 екстерністів і 67 екстерністок. Сьвідоцтво зрілості одержали: Бачинський Витовд (з поль. яз.), Чиж Йосиф (з поль.), Чижович Роман (з поль. і руск.), Путаткевич Йосиф (з поль.), Бєняшевська Ванда (з поль.), Біш Елеонора (з поль.), Боберська Стефанія (з п. і р.), Грабовецька Станіслава (з п. і р.), Гавалевич Павліна (з п.), Гайдер Елена (з п. і р.), Занд Марія (з п.), Зиблікевич Євгенія (з п.), Капко Марія (з п. і р.), Кайпер Каміля (з п. і р.), Кебузинська Марія (з п. і р.), Кітай Кльотильда (з п. і р.), Колчикевич Бронислава (з п.), Козьол Августа (з п.), Крилицька Стефанія (з п. і р.), Кушнір Катерина (з п.), Марчак Марія (з п.), Маргулієс Стефанія (з п. і р.), Михнович Йосифа (з п. і р.), Мельник Володислава (з п. і р.), Модрицька Елена (з п. і р.), Попель Марія (з п. і р.), Пудло Елена (з п. і р.), Раб Йосифа (з п. і р.), Сембратович Марія (з п. і р.), Солтисик Станіслав (з п.), Стасишин Кароліна (з п. і р.), Стоцька Анна (з п. і р.), Тирка Марія (з п.), Туряньська Анна (з п. і р.), Тирка Марія (з п. і р.), Вазнер Райзель (з п. і р.), Волянська Марія (з п. і р.), Хвойка Антоніна (з п.), Яновська Стефанія (з п.), Поправку з одного предмету по феріях одержало 22, репробовано на рік 7, відступила 1 екстерністка.

— Іспит зрілості в рускій гімназії в Перемишлі відбув ся в часі від 1. до 11. с. м. під проводом делегата краввої ради шкільної д-ра Омеляна Савицкого, директора гімн. в Тернополі. До іспиту приступило 52 публичних учеників, 1 приватистка, 1 приватист і 3 екстерністів. Сьвідоцтва зрілості одержали: Бабяк Волод., Бачинський Андр., Білас Стеф., Боберський Мелетій, Бордун Ол., Британ Волод., Войтович Петро, Гайдукевич Ів., Гайдукевич Мих., Гентіш Антін, Гришевецкий Денис, Гера Мих., Гулін Дмитро, Іванусик Сем. (з відзначенем), Кассіян Вас. (з відзначенем), Ключник Ол., Ключник Мик., Козак Федь (з відзначенем), Крупа Ол., Крушельницький Ант., Кузик Волод., Лашкевич Ант., Лисенко Ів., Лісний Ів., Луцкий Лев, Мазурик Вол., Малиновский Мих., Матляник Ів., Мащак Юл., Мокривський Матв. (з відзначенем), Моравський Волод., Мороз Ом., Наконечний Ол. (з відзначенем), Паславський Дм., Паславський Мих., Паук Зиновій, Ринявец Гнат, Савицкий Гр., Савицкий Ів., Сокіл Ів., Стецишин Кири., Ступняцкий Ром., Утриско Йос., Флюнт Ант., Хмельник Ол., Хомань Матв., Цап Мих., Чорняк Мих., Шпиталь Ів., Тимочко Вол. (приватист), Фільц Іванна (приватистка), Ізаак Едвард (екстерніст), Підлужний Мих. (екстер-

ніст). Репробовано на пів року 2 публичних учеників і 1 екстерніста, на рік 1 публичного.

В польській гімназії в Перемишлі на 64 учеників публичних узвано зрілими 55, в тім 13 з відзначенем, 7 репробовано на пів року, 2 на рік; з 5 екстерністів узвано зрілими 3, на пів року репробовано 2.

— **Інтриганти.** (Допись). Нема то як баба цокотуха, котрої типи можна побачити в кождім селі. Одному підобрить ся, витягне на слово, другому нашенче на ухо, в иншім обудить заздрість та пристрасть і своїм маленьким язиком накоїть стілько лиха, що люди ворогують з собою, тягають ся нераз по судах, а цокотуха добренька, масенька та невинненька. Цокотухам сільским добре приглянулись по наших містах домородні москальки, а декуда позакладали клуби справжніх цокотух, пошилися в шефів „клубів“, нераз ще тамоватих, та дібравши цокотух на секретарок, та всяких агентів і агенток пустили в рух свою машину, зложену з десятків язиків. Машина така під проводом свідомого ціли керманіча добре підмазувана всякими пахучими мастями коїть много лиха по наших містах, використовує слабість людську, запускає їдь незгоди, а шефи затирають руки, що ось удасть ся їм з закаламученої води витягнути слабодухів під свої онікунчі крила та до свого невода. Огидна ся робота їде клеветою і поганяє нею, деморалізує старшу суевільність, та запускає своє коріне що раз глибше між молоде, підрастаюче покоління, котре зовсім свідомо керманічі втягають до своїх неводів під свій протекторат, а використовуючи хвилеве обезсилєне, тішать ся успіхами каригідної роботи, надуживаючи нераз і святости...

Режисерам і акторам таких комедій і драм по наших містах мусимо ближше приглянутись, розслідити гарненько їх твори і героїв, а поки що глядім отвертими очима, оцінюймо їх роботу як слід і не отуманюймо ся їх подвійною грою.

Н.

— **Надії на урожай в Полтавщині.** Більшість озимини сего року на Полтавщині погубила зовсім. Особливо з пшениці ніякого хісна нема. Навіть там, де весною пшениця була наклюнулася, вона, як є звістки з різних повітів (полтавського, кременчуцького, хорольського та ин.), не змогла пробитись через тверду земляну шкарлупу й, поскрутившись, прихсла. Щож до жита, то воно погубило ще почасти з осени — від грудневих морозів, а почасти весною — від марцевих приморозків, і в цвітні довелось не мало его пересівати (подекуди на 2/3—3/4 усього житного простору, а подекуди то й цілком). Яринаж на Полтавщині, хоча на зріст і низька, до останнього часу виглядає нічого: загалом по економіях і дрібних сільських господарствах, як показують відомости земського статистичного бюро, в добрій ярини 60—66% і так середньої 30—33%, а лихої — не більше 4—6 проц.

— **Гумористичний кутик.**

На двох стільцях.

У літографа: Видрукуйте мені дві сотки білетів, одну сотку по етимологічески, а другу по фонетически.

Літограф: Чи по „й“ дати також „ь“?

Оповідки.

— **З львівського „Сокола“.** Звич. загальні збори тов-а гімн. „Сокол“ у Львові відбудуть ся в локалі Тов-а при ул. Рускій 20 в суботу дня 20. с. м. о 6. год. вечером з отсим дневним порядком: 1) Відчитанє протоколу. 2) Звіт з діяльности старшини за 1907. 3) Звіт касовий за 1907. 4) Уділенє старшині абсолютній. 5) Вибір голови. 6) Вибір: 4 членів старшини на 3 літа, 3 на 2 літа, 2 на 1 рік, 4 заст. членів з настоятелів вправ і 3 членів ревізійної комісії, на 1 рік. Просимо всіх членів явитись на зборах. За Старшину: *А. Будзиновський*, голова. *Т. Курчинський*, за справника.

— **Перенесенє.** Почтовий асистент Василь Володимир Процишин перенесений зі Львова до Городка ягай.

— **Заг. збори тов-а „Селяньска Рада“ в До-**

лині відбудуть ся в Долині в четвер дня 25. червня, о 11. годни перед полуднем в салі читальні „Просвіти“ (старий суд). Рівночасно з покликком на сі збори просимо виповнити давні залеглости, вступати в члени і привднувати тов у нових членів. — *Виділ.*

— **Господарске віче.** В поведілок д. 15. червня о год. 4 по полудни відбуде ся в дворі в Чертежи віче господарске з отсим дневним порядком: 1) Вступне слово про господарку взагалі. 2) Поступова господарка. 3) Товариство „Сільський Господар“. 4) Кооперация і її приміненє в господарстві рільнім. 5) Каси позичкові і товариства кредитові. 6) Дискусия над тими рефератами. Вступ вічим необмежений. — За комітет: *Василь Сідельник.*

Телеграмм

з дня 13. червця.

Відень. Korrresp. Вільгельм доносить: Цісар провів вчерашний день без найменшого умученя і при найлучшій стані здоровля.

Париж. Палата послів прийняла закон про чистоту і свободу виборів.

Ревль. Вчєра о 10-20 рано цар з родиною відїхав звідси на „Штандард“.

Париж. Matin пише з Ревлю: Король Едвард підчас своєї конференції з рос. президентом кабінету Столпінном, радив горячо, завести в Росії нову конституцію і правительство одвічальне перед думою.

Льондон. Times доносить з Тегерану, що все населєнє зворохобленє і стереже парламенту. Війско є безсилне. По місті розліплєно відозви з покликком до бунту. Ситуация поважна. Шах хотів би розігнати оборону парламенту, але боїть ся.

РУСИНИ! Жадайте у всіх трафіках, торговлях і крамницях лише туток і паперціє з першої галицко-руської фабрики **Евгена Білінського** в Збаражжї.

З доходу сеї фабрики їде 35% на будову церкви в Сеняві, 10% на школи і бурситов. педагогічного, а 5% на сироти і вдови по свьячениках.

Держім ся покликку:

Свій до свого!

ДО

Америки

і Канади

ЛІНІЯ КУНАРД

найскорше.

Поясненє удїляє бесплатно **Лінія Кунард** у Львові ул. Городецька 99.

Поручає ся дешево і совісне

Артистично ритівниче заведење

А. ЗІГМАНА

— у Львові, ул. Сикстуска ч. 14. —

Робітня металевих і кавчукових печаток.

Монограми, герби і всякі гравури — вивіски ритовані і лянї, прасовані бляхи для сторожий і товариств. — Поручає ся яко доставець ріжних руских товариств і Урядів парохіяльних. (33—?)

ФІРМА

ФІНКЕЛЬШТАЙН і ФЕЛЬ

склад зеліза і зелізних товарів

Львів, ул. Сохїшка ч. 26.

поручає свій багато заосмотрений склад блях цинкових, чорних і мідяних до покриваня будинків і церков по фабричних цінах, як також і всяких керничних приборів. (2—4)с.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до перешованя папери вартісні і дав на них завдатки.

Крім того впроваджєно подібно як в інституціях заграничних т. зв.

Сховки депозитові.
(Safe Deposits)

За оплатою 50 до 70 корон річно, депозитар дістає в сталевій касі ланцпрій сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно перешовувати може своє майно або важкі документи.

Під тим зглядом поробив Банк гіпотечний як найдогіднійші зарядженя. Приписи дотично того рода депозитів одержати можна бесплатно у відділі депозитовім.

Розклад зелізничних поїздів

важний від 1. мая 1908.

До Львова приходять з	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в нощі
Кракова	5:50	8:55	1:30	5:45	9:50
Кракова	7:25	9:50	—	8:40	2:30
Ряшева	—	—	1:10	—	—
Підволочиск	7:20	12:00	2:15	5:40	10:30
Черновець	8:07	—	2:05	5:57	9:30
Черновець	—	—	—	—	12:20
Станиславова	5:40	—	—	—	—
Коломії	—	10:20	—	—	—
Стрия	7:29	11:43	3:50	—	11:00
Пустомит	7:29	11:43	3:50	—	11:00
Самбора	8:00	10:30	2:00	—	9:10
Любіня	8:00	10:30	2:00	9:10	—
Рави рускої	7:10	12:40	4:50	—	—
Янова	8:26	1:15	5:00	9:25	10:10+
Брухович	7:10	—	12:40	4:50	8:20
Брухович	8:15	—	—	—	—
Зимної води	5:50	7:25	1:10	5:45	9:50

Зі Львова відходять до	рано	перед пол.	по полуд.	вечер	в нощі
Кракова	3:50	8:25	2:45	7:00	11:15
Кракова	—	8:40	6:12	7:35	12:45
Ряшева	—	—	3:30	—	—
Підволочиск	6:20	10:40	2:16	7:45	11:10
Черновець	6:10	9:35	2:23	—	10:38
Черновець	—	—	—	—	2:50
Станиславова	—	—	—	2:40	—
Коломії	—	—	—	6:08	—
Стрия	7:30	—	2:25	6:42	11:25
Пустомит	7:30	—	2:25	6:42	11:25
Самбора	6:00	9:05	4:00	—	10:45
Любіня	6:00	9:05	—	4:00	10:45
Рави рускої	6:14	11:05	—	7:10	11:35+
Янова	6:58	9:15	1:35+	3:35	6:30
Брухович	7:21	11:05	—	—	—
Брухович	6:14	—	3:35	7:10	11:35+
Зимної води	3:50	8:40	3:30	7:35	11:15

ЗАМІТКА: Поспішні поїзди печатані товстим друком. — Поїзди їдучі лише в неділі означені †.

